

Budapesti nyilatkozat a tehetségsegítésről

A Tehetség gondozás EU Magyar Elnökségi Konferencia megállapításai és ajánlásai

Az európai uniós magyar elnökségi program keretei között megrendezett és az ahhoz kapcsolódó Első Európai Tehetségnap alkalmából 2011. április 7-9. között Budapesten rendezett nemzetközi konferencián oktatáspolitikusok, tudósok, a gazdasági élet szereplői, szakértők, pedagógusok vitatták meg a tehetségek segítésének jelentőségét, kereteit, további lehetőségeit. A konferencia résztvevői megállapították a következőket:

Elismerjük, hogy a tehetségfejlesztéssel kapcsolatban sokféle terminológia és definíció létezik, ennek tudatában széles egyetértés kialakítására törekszünk. Minden ember tehetséges lehet valamiben. A tehetséges ember olyan valaki, akinek egy vagy több területen kitűnő adottsága van, amely nagyfokú általános képességgel, magas szintű kreativitással és elhivatottsággal társul. A tehetséges emberek az életük során kiemelkedő teljesítményre lehetnek képesek.

A tehetség fogalmát a lehető legszélesebben kell értelmezni. A tehetség olyan különleges természeti erőforrás, amely minden országban rendelkezésre áll, olyan érték, amelyet fel kell deríteni, fejleszteni kell és a tehetséges személy, valamint az egész társadalom számára hasznossá kell tenni.

A megfelelő adottságokkal rendelkező személyek felkutatása és támogatása minden nemzet és egész Európa közvetlen érdeke. Az élethosszig tartó tanulás keretei között bármely életkorú ember tehetségének a fejlesztését támogatni kell. Ez a kormányok, a különböző közösségek, az üzleti élet és a civil szervezetek közös feladata és felelőssége.

A vállalkozásokat és a civil szervezeteket ösztönözni kell arra, hogy a tehetségtámogatás ügyét a társadalmi felelősségvállalási programjuk részévé tegyék.

A felismert és megfelelően segített tehetség hozzájárul a versenyképesség növeléséhez, és elősegíti az Európai Unió stratégiai céljainak a megvalósítását. Fontos szerepet kell betöltenie az Európai Unió 2020-ig megvalósító reformintézkedései között, amelyek a kreativitást, az innovációt is a középpontba állítják.

A tehetségtámogató programok növelhetik az egyének önbecsülését, ösztönözhetik a mobilitást a munkaerőpiacon és az egész társadalomban. Hozzájárulhatnak újfajta foglalkoztatási lehetőség teremtéséhez, és az emberekben rejlő értékek felismerésével irányíthatják, optimalizálhatják a munkahelykeresést, elősegítve a hosszabb távú

munkavállalást és a szociális biztonságot. Egyidejűleg törekszünk arra, hogy esélyeket teremtsünk a hátrányos helyzetű tehetségeknek, és minden lehetőséget megadjunk a kiemelkedő képességek kibontakoztatásához.

A tehetségtámogatás a hátrányos helyzetű emberek, a kisebbségben élő társadalmi csoportok, így a rászoruló romák társadalmi-gazdasági felemelkedésének fontos tényezőjévé válik, a gazdasági versenyképességet növelő és a szociális kohéziót erősítő programoknak pedig alapja lehet.

A konferencia résztvevői elismerik Magyarország érdemeit abban, hogy létrehozta az első Tehetségpont-hálózatot, amely szorosan együttműködő, egymás hatásait erősítő szervezetekből áll. Felhívják az Európai Unió valamennyi tagállamát, hogy tanulmányozzák ezt az új magyar kezdeményezést. A résztvevők fontosnak tartják, hogy jöjjön létre egy, az egész Európai Uniót átfogó nemzetközi tehetségsegítő hálózat, melynek tagjai szorosan együttműködnek egymással.

Annak érdekében, hogy a tehetségek ügye továbbra is fenntartsa az európai uniós közvélemény érdeklődését, és ösztönözze az Unió intézményrendszerének és a gazdaság szereplőinek, irányítóinak aktív bevonását, a konferencia résztvevői egyetértenek abban, hogy érdemes és szükséges minden évben Tehetségnapot rendezni, amely kapcsolódjék Bartók Béla, a nagy zeneszerző, zongoraművész és tanár születésnapjához, március 25-éhez. A résztvevők támogatják a magyar kezdeményezést, és egyúttal felhívják az Európai Bizottságot és az Európai Parlamentet, hogy tegyen meg mindent annak érdekében, hogy március 25-ét hivatalosan Európai Tehetségnaprá nyilvánítsák. A konferencia résztvevői felhívják a tagállamokat, hogy a Tehetségek Európai Napjához kapcsolódóan minden év tavaszán rendezzenek Tehetségnapokat.

A konferencia résztvevői hangsúlyozzák annak szükségességét, hogy a tehetségtámogatás fontosságával kapcsolatos fenti megállapítások a jövőben jelenjenek meg az Európai Bizottság, az Európai Tanács és az Európai Parlament dokumentumaiban. Európa polgárainak közös erőfeszítéseket kell tenniük annak érdekében, hogy a tehetségek és a tehetségsegítés megfelelő nyilvánosságot kapjon az Európai Unió minden tagországában.

A konferencia résztvevői javasolják, hogy a közös európai tehetségsegítő tevékenység támogatása, összehangolása és nyomon követése érdekében Budapesten jöjjön létre egy Európai Tehetségközpont.

Végezetül a konferencia résztvevői megállapodtak: meghívják a téma szereplőit, hogy évente egy összeurópai konferencián vitassák meg a tehetségtámogatás és a tehetségek ügyének aktuális kérdéseit. A következő konferenciára a lengyel kormány meghívása alapján Varsóban kerül sor 2012-ben.

Kelt Budapesten, 2011. április 8-án